

VENDIM
Nr.24, datë 26.10.2005

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Gjergj Sauli	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese
Alfred Karamuço	Anëtar i “ “
Fehmi Abdiu	Anëtar i “ “
Kristofor Peçi	Anëtar i “ “
Kujtim Puto	Anëtar i “ “
Vjollca Meçaj	Anëtare e “ “
Xhezair Zaganjori	Anëtar i “ “
Petrit Plloçi	Anëtar i “ “
Sokol Sadushi	Anëtar i “ “

me sekretare Arbenka Lalica, në datë 13.1.2005, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr.30/10 Akti, që i përket:

KËRKUESI: AGIM MUÇA, përfaqësuar nga avokat Fariz Xhurxhi, me prokurë.

SUBJEKTI I INTERESUAR: PROKURORI I PËRGJITHSHËM, në mungesë.

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimit nr.412, datë 23.6.2004 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, si antikushtetuese.

Kërkuesi pretendon se vendimi i Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë është antikushtetues për këto arsye:

- Gjykimi i çështjes penale në Gjykatën e Lartë është zhvilluar pa praninë e avokatit të zgjedhur prej tij ose të ndonjë mbrojtësi tjetër. Rekursi i prokurorit nuk i është komunikuar drejtpërdrejt të pandehurit, sipas rregullave që parashikon Kodi i Procedurës Penale. Nga ky gjykim është rënduar në mënyrë të dukshme pozita e të gjykuarit, duke ia ndryshuar masën e dënimit me një dënim më të rëndë.

- Juridiksioni rishikues i Gjykatës së Lartë është kontrolli i respektimit e zbatimit të ligjit dhe nuk ka të bëjë me vlerësimin apo analizën e provave. Kolegji Penal e ka zgjidhur vetë çështjen duke bërë analizë të provave, ndërkohë që për rivlerësimin e fakteve dhe zbatimin e ligjit duhej të vendoste gjykata e apelit.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes, Sokol Sadushi, përfaqësuesin e kërkuesit dhe shqyrtoi çështjen në tërësi,

VËREN:

Kërkuesi është gjykuar dhe dënuar me 8 (tetë) vjet burgim nga gjykata e rrethit gjyqësor Tiranë për veprën penale të vrasjes së mbetur në tentativë, vepër e parashikuar nga nenet 76 e 22 të Kodit Penal.

Gjykata e Apelit Tiranë, me vendimin nr.547, datë 22.10.2003, ka prishur vendimin e gjykatës së rrethit gjyqësor dhe ka pushuar çështjen penale në ngarkim të tij.

Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë ka prishur vendimin e Gjykatës së Apelit Tiranë dhe ka lënë në fuqi vendimin nr.701, datë 10.7.2003 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë.

Çështja është gjykuar në Kolegjin Penal të Gjykatës së Lartë mbi bazën e rekursit të paraqitur nga prokurori. Nga shqyrtimi i dosjes gjyqësore nuk rezulton që rekursi i prokurorit t'i jetë komunikuar kërkuesit ose avokatit të tij, por vëllait të të pandehurit. Në këto kushte, Gjykata e Lartë e ka zhvilluar seancën gjyqësore vetëm në prani të prokurorit dhe i ka ndryshuar vendimet e gjykatave duke e përkeqësuar pozitën e kërkuesit me një dënim më të rëndë.

Pretendimin e vet për shkelje të së drejtës për t'u mbrojtur, kërkuesi synon ta argumentojë me faktin se zhvillimi i gjyqimit të çështjes në Gjykatën e Lartë është bërë pa praninë e mbrojtësit, gjë që, sipas tij, ka sjellë rëndimin e pozitës së të gjykuarit.

Problemi që shtrohet për zgjidhje përpara Gjykatës Kushtetuese qëndron në përcaktimin e ekzistencës ose jo të shkeljes të së drejtës për një proces të rregullt ligjor nga ana e Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, kur pavarësisht nga respektimi ose jo i kërkesave procedurale për njoftimin, gjykimi i nisur me rekurs të prokurorit është zhvilluar në mungesë të avokatit të kërkuesit.

Raste të tilla analoge, madje me specifikat konkrete e të posaçme të tyre, gjenden të trajtuara në jurisprudencën kushtetuese, në vendimet përkatëse të të cilave Gjykata Kushtetuese ka argumentuar se ato përbëjnë çështje të juridiksionit kushtetues dhe, konkretisht, të së drejtës për një proces të rregullt ligjor.

Meqenëse rasti në shqyrtim ka ngjashmëri me qëndrimin që Gjykata Kushtetuese ka mbajtur në një rast të mëparshëm, ajo e çmon si të domosdoshme referimin tek argumentet e parashtruara në atë vendim. Kështu, ndërmjet të tjerave, Gjykata Kushtetuese arsyeton: *"... situata juridike, kur rekursi paraqitet nga i akuzuari, nuk është e njëlllojtë me rastin kur rekursi paraqitet nga prokurori. Prania personale e të pandehurit në seancën gjyqësore për shqyrtimin e ankimit të paraqitur nga mbrojtësi i tij nuk është e domosdoshme nëse objekt shqyrtimi janë trajtimet dhe përfundimet juridike të arritura nga gjykata më e ulët, vendimi i së cilës nuk mund të ndryshohet në disfavor të të pandehurit. Në këto raste, Gjykata e Lartë nuk ka ndonjë pengesë për të vazhduar shqyrtimin e çështjes edhe në mungesë të avokatit të palës së akuzuar, për shkak se argumentet ligjore ai i ka depozituar me shkrim në rekursin e paraqitur përpara saj.*

*Ndryshe paraqitet situata kur, si rrjedhojë e një rekursi të paraqitur nga prokurori, që mbart në potencë mundësinë e përkeqësimit të pozitës së të pandehurit, gjykimi të zhvillohej pa praninë e të gjykuarit ose të avokatit të tij. Gjykata e Lartë, kur ka gjykuar këtë rast konkret, me përjashtim të argumenteve të paraqitura nga prokurori, nuk ka pasur të administruar asnjë argument ligjor nga pala e akuzuar. Çështja vështirësohet edhe për arsye se me paraqitjen e rekursit nga prokurori, Kodi i Procedurës Penale nuk parashikon mundësinë e paraqitjes së kundërrekursit nga pala kundërshtare. Pjesëmarrja e të gjykuarit dhe në mënyrë të veçantë e avokatit të tij, kërkohet për të siguruar jo vetëm të drejtën për t'u mbrojtur, por edhe respektimin e parimit të barazisë së armëve në një proces ligjor."*¹

Çështja që i përket kërkuesit Agim Muça është shqyrtuar në Gjykatën e Lartë mbi bazën e rekursit të paraqitur nga prokurori, në të cilin ky ka kërkuar rëndimin e pozitës së të pandehurit. Gjykata Kushtetuese çmon se, përderisa avokati i të pandehurit nuk ka qenë i pranishëm në gjykim, Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë nuk duhej ta zhvillonte gjykimin pa shqyrtuar dhe administruar shkaqet e mosparaqitjes së tij dhe pa i dhënë mundësi palës së akuzuar për të realizuar mbrojtjen ligjore. Prandaj në aspektin e garantimit të procesit të rregullt ligjor, dilte e domosdoshme për Kolegjin Penal të Gjykatës së Lartë krijimi i kushteve dhe marrja e masave të nevojshme që seanca gjyqësore të zhvillohej në prani të avokatit. Dispozitat e Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë dhe ato të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut formulojnë mbrojtjen e interesave të të pandehurit në një proces, sepse ky i fundit është personi që do të prekej drejtpërdrejt nga pasojat e një procesi të zhvilluar pa pjesëmarrjen e avokatit.

Mbi bazën e këtyre argumenteve, Gjykata Kushtetuese konkludon se gjykimi i zhvilluar në Gjykatën e Lartë ka cenuar të drejtën e kërkuesit për një proces të rregullt ligjor, në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë dhe të nenit 6 të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut.

Gjykata Kushtetuese nuk e çmon të arsyeshme të shqyrtojë pretendimin tjetër të kërkuesit për qëndrimin e mbajtur nga Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë për mënyrën e vlerësimit të provave, për shkak se kërkuesi e ka përdorur këtë pretendim në funksion të argumenteve që kanë të bëjnë me cenimin e procesit ligjor, të cilat Gjykata Kushtetuese i pranon gjatë rrjedhës arsyetuese të këtij vendimi.

PËR KËTO ARSYE,

¹ Vendimi nr.23, datë 13.10.2005 i Gjykatës Kushtetuese.

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, duke u bazuar në nenet 131 shkronja “f”, 134 pika 1 shkronja “g” të Kushtetutës, si dhe në nenet 72 e 77 të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Shfuqizimin e vendimit nr.412, datë 23.6.2004 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, si antikushtetues.
- Dërgimin e çështjes për shqyrtim në Kolegjin Penal të Gjykatës së Lartë.
- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.